

บทคัดย่อ

ความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเป็นที่แพร่หลายในกลุ่มผู้ใช้งานทั่วไป และมีบทบาทในการดำรงชีวิตของมนุษย์เพิ่มมากขึ้น การใช้อินเทอร์เน็ตเป็นที่ยอมรับว่ามีประโยชน์มหาศาล ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การพัฒนาประเทศ ซึ่งถือเป็นประโยชน์ในทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่ว่าด้วยการจัดสรรทรัพยากร ช่วยให้เกิดการประหยัด และควมมีประสิทธิภาพรัฐบาลจึงได้พยายามส่งเสริมให้เกิดการใช้อินเทอร์เน็ตเข้าสู่ประชากรทั่วไปเพิ่มขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดการเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสารสนเทศและความรู้ และการนำมาใช้เพื่อประโยชน์ทางด้านธุรกิจ

การใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงช่วยให้การปฏิบัติงานต่างๆ มีประสิทธิภาพสูงขึ้น การเข้าถึงข้อมูลมีความรวดเร็ว แต่ก็ยังคงมีปัญหาทางด้านราคาที่ยังมีราคาสูง ที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่จะต้องมีการชำระค่าใช้จ่าย ดังนั้นก่อนที่ภาครัฐ หรือเอกชนจะเข้ามาส่งเสริม หรือทำการตลาด ควรมีการศึกษาทางด้านอุปสงค์ของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตโดยทั่วไปเสียก่อน

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ศึกษาค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคาและความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อรายได้ โดยใช้แบบจำลองโลจิต (Logit Model) และศึกษาความเต็มใจจ่ายระหว่างกลุ่มผู้ที่ติดตั้ง และไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยการวัดผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงต่อสวัสดิการผู้บริโภคในทางเศรษฐศาสตร์ โดยการวัด Compensation Variation และ Equivalent Variation และนำมาเปรียบเทียบด้วยวิธี Compare Mean จากข้อมูลที่ออกสัมภาษณ์กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตภายในที่อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล 400 ตัวอย่าง

ผลการศึกษาพบว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเลือกใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้อินเทอร์เน็ต, ระดับรายได้เฉลี่ยของครอบครัว, จำนวนชั่วโมงการใช้งาน, ราคาอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง, วัตถุประสงค์ในการใช้งานเกมออนไลน์ และวัตถุประสงค์ในการใช้ฟังเพลง/ดูทีวีออนไลน์ ในการศึกษาค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงพบว่ามีความยืดหยุ่นต่อราคาเท่ากับ -3.17 และความยืดหยุ่นต่อรายได้เท่ากับ 0.92 และในกลุ่มผู้ที่ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีความยืดหยุ่นต่อราคาเท่ากับ -0.42 และความยืดหยุ่นต่อรายได้เท่ากับ 0.13 เมื่อเปรียบเทียบแล้วสรุปได้ว่าค่าความยืดหยุ่นในกลุ่มของผู้ที่ไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีความยืดหยุ่นสูงกว่า

ผลการศึกษาก่อนหน้านี้เกี่ยวกับความเต็มใจจ่ายพบว่า ค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่ายในกลุ่มผู้ที่ไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ที่มีต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูง (Mean of WTP to obtain) มีค่าเท่ากับ 337.64 บาทต่อเดือน และปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่าย ได้แก่ อายุของผู้ใช้อินเทอร์เน็ต, จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้อินเทอร์เน็ต, ระดับรายได้ของครอบครัว, จำนวนชั่วโมงการทำงาน และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำที่บ้าน

ส่วนค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่ายในกลุ่มผู้ที่ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ที่จะไม่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงใช้ (Mean of WTP to avoid) มีค่าเท่ากับ 335.87 บาทต่อเดือน และปัจจัยที่ส่งผลต่อความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความเต็มใจจ่าย ได้แก่ จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ใช้อินเทอร์เน็ต, จำนวนชั่วโมงในการทำงาน, วัตถุประสงค์ในการใช้งานความเร็วสูง และผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเป็นประจำที่บ้าน

จากการศึกษาข้างต้นพบว่า การปรับลดราคาจะทำให้กลุ่มผู้ที่ไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ที่มีค่าความยืดหยุ่นสูง เลือกใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มมากขึ้น แต่การปรับลดราคาควรทำด้วยความระมัดระวัง ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เมื่อมีผู้ใช้ในระบบมากขึ้น ก็อาจทำให้เกิดความต้องการใช้ระบบมากเกินไปในบางช่วงเวลา ทำให้เกิดความแออัดซึ่งทำให้ผู้ใช้ทุกคนเสียประโยชน์

กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตภายในที่อยู่อาศัยที่ไม่ได้ติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง ที่เป็นผู้ใช้อินเทอร์เน็ตแบบ Dial-up ถือว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีโอกาสที่จะติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง การจัดรายการส่งเสริมการขาย ที่ดึงดูดให้กลุ่มผู้ใช้อินเทอร์เน็ตยีนดีที่จะติดตั้ง เช่น การออกโปรโมชั่นในช่วงราคา 330 บาท ในช่วงแรกเข้า จะทำให้ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพิ่มมากขึ้น